

Jî Edîtor

Lêkolînerên hêja merheba.

Kovara *Nûbihar Akademîyê*, bi jimara xwe ya pêncem rêtîtiya xwe ya di warê kovargeriya akademîk a xebatê Kurdî de didomîne. Ji ber xwezaya kovargeriya akademîk gotarênu ku di kovarê de têr weşandin jî divê akademîk û zanistî bin. Ji ber girîngiya mijarê û gihîştina vê astê, em dixwazin li vir li ser rengê sereke yêngotarênu akademîk dupatkirinekê bikin: Berî her tiştî gotarênu akademîk divê orjinal bin, tiştikî nû li qada xwe zêde bikin û nekevin nav dubarekirinê. Digel vê jî divê gotar sînorkirî bin, di nav wî sînorî de li ser mijarê bi hûrgulî bê rawestan û ahenga di navbera sernav û metnê gotarê de jî bê parastin. Kovara *Nûbihar Akademîyê* jî di rêtîtiya xwe de, bidestxistina vê astê û di encamê de pêkhatina çandeke akademîk wek mîsyonekê dinirxîne û di vî warî de hewldanên xwe didomîne. Li vir wek têbîniyekê em dixwazin ragihînin ku *Nûbihar Akademî* ji aliyê indeksa “asos” (academia social science index)ê ve wek kovareke akademîk hatiye naskirin.

Nûbihar Akademî di vê jimarê de jî bi çar gotar, wergerék û dokumentekê li pêşberî akademîsyen û lêkolînerên Kurdoziyê ye. Ji gotaran yek jê bi Îngilîzî, sê bi Kurdiya Kurmancî; werger bi Kurdiya Kurmancî, dokument jî bi Îngilîzî hatine weşandin. Gotarênu vê jimarê bi rêsê di warênu perwerde, edebiyata klasik, felsefeya İslâmî/Tesewufî û ziman de ne. Werger di warê bawerî, dokument jî di warê edebiyata klasik de ye.

Nurettin Beltekin, di gotara xwe de ku sernavê “Education and Identity: Rebuilding of the Kurdish Identity within and in Spite of Turkish Education System” e, di çarçoveya tecrubeya perwerdeyî ya 30 siyasetmedarên Kurd de û bi rîbaza hevdîtinan, helwestên wan li hember “nasnameya fermî” ya ku di dibistanan de ji aliyê “Pergela Perwerdeya Tirkî” ve hatiye avakirin vedikole û lê digere ka wan xwendekaran pêvajoya dibistanan a avakirina nasnameyeke Tirkî ya Rojavayî çawa wergerandine ser pêvajoya avakirina nasnameyeke Kurdi.

Abdurrahman Adak, gotara xwe ya bi sernavê “Şewqiyê Xanî li Pey Şopa Ehmedê Xanî: Berawirdkirinek li Ser Mulemmayê Wan ên Çarzimani”, ji bo berawirdkirina mulemmayê helbestvanê navdar Ehmedê Xanî û helbestvanekî bi navê Şewqiyê Xanî ku heta niha nenas maye terxan kiriye. Adak, di gotarê de

gihîştiye wê encamê ku digel orjînalîteyên wê, mulemmaya Şewqiyê Xanî li pey şopa mulemmaya Ehmedê Xanî û di bin bandora wî de wek “nezîre”yekê hatiye nivîsin. Ji vê jî derdikeve holê ku Ehmedê Xanî ne di warêne mesnewiyênevînî, ferheng û eqîdenameyêne menzûm tenê de, wî herweha di warê helbestêne serbixwe û şêweyêne edebî yêne wek mulemmayê de jî li pey xwe hin şop hiştine.

Nesim Doru, di gotara xwe de ku sernavê wê “Berawerdkirina Dîwana Melayê Cizîrî û Dîwana Seyîd Qedrî Haşîmî ji Aliyê Hizra Tesewufê ve” ye, ji aliyê mijarêne felsefeya İslâmî/tesewufê yêne wek hebûn, insan û evînê ve di navbera hîzrêne Melayê Cizîrî ku di edebiyata Kurdî de wek nûnerê herî girîng ê felsefeya İslâmî/tesewufê tê qebûlkirin û Seyîd Qedrî Haşîmî ku endamekî Neqşebendîtiya Xalidî yê sedsala XXem e berawirdiyekê dike. Doru di gotara xwe de gihîştiye wê encamê ku herçiqas di navbera hîzrêne Seyîd Qedrî û Melayê Cizîrî de bi piranî hevbeşî hene jî, Seyîd Qedrî di hin hîzrêne xwe de di bin bandora dustûrêne Neqşebendîtiya Xalidî de maye û ji hîzrêne Mela yêne felsefî dûr ketiye.

Nesim Sönmez û Resul Geyik, di gotara xwe ya bi sernavê “Xebata Berawirdki-rin û Dijberhevirkirina Demêne İngilîzî û Kurmancî” de digel rîbaza berawirdkirinê bi rîbaza dijberawirdkirinê ku bi taybetî di xebatêne zimannasiyê de tê tercîhkirin, li ser demêne İngilîzî û Kurmancî xebatek kirine. Sönmez û Geyik, di encamê de di çarçoveya lêkera bûnê, hevoksazîya İngilîzî, ergatîvî û bikaranînên demen borî, demêne niha û demêne bê de aliyêne hevpar û cuda yêne her du zimanen destnîşan kirine.

Di besa “Wergerek”ê ya vê jimara *Nûbihar Akademîyê* de nivîseke Shahab Vali ya bi sernavê “Bibliographie Sélective de L’Islam Kurde” cih digire. Nivîs di sala 1998an de li Parisê di Kovara *Islam des Kurdes, les Annales de l’autre Islam* de bi zimanê Frensi hatiye weşandin û ji aliyê Sevda Orak Reşitoğlu ve bi sernavê “Na-sandina Giştî ya Edebiyata Dînî ya Kurden Yarsanî” bi bal Kurdiya Kurmancî ve hatiye wergerandin.

Di besa “Dokumentek”ê ya vê jimare de jî Mustafa Dehqan bi sernavê “A Gûrânî Mawlid” mewlûdeke Goranî ya destxet ku ji zimanê Erebî hatiye wergerandin dide nasandin. Destxeta Mewlûdê di sala 1900î de bi xetê Hebibullah b. Mîrza Fethullah hatiye nivîsin û niha li Îranê li pirtûkxaneya Gulpeyganî ya bajarê Qumê tê parastin.

Em hêvî dikin ku di jimareke din a *Nûbihar Akademîyê* de em bi xebatine din ên zanistî dîsa li pêşberî we bin.

Doç. Dr. Abdurrahman Adak
Editör

Editorial

Esteemed researchers,

The Journal of Nûbihar Akademî continues its journey in academic journalism of Kurdish Studies with its fifth issue. The articles that published in the journal must be academic and scientific because of the nature of the academic journalism. We want to focus on the basic features of academic articles because of the level and importance of the matter: Firstly, academic articles must be original, make additions to their fields and must not fall into repetition. Along with this, the articles must be limited and focus on the topic within those limits and keep the balance between the title and the text of the article. *The Journal of Nûbihar Akademî* also sees the level and formation of an academic tradition as a mission in its journey and continues its initiatives. Here, as a note we want to announce that *The Journal of Nûbihar Akademî* is accepted as academic journal by ASOS (Academia Social Science Index).

The Journal of Nûbihar Akademî greets the academics and researcher of Kurdish Studies with four articles, a translation and a document. One of the articles is in English and other three are in Kurmanji Kurdish, the translation is from French to Kurmanji Kurdish, and the document is also in English. The articles of this issue are in the fields of education, classical literature, Islam/Islamic sufism and linguistics respectively.

In his article entitled “Education and Identity: Rebuilding of the Kurdish Identity within and in Spite of Turkish Education System” Nurettin Beltekin researches the attitudes of 30 Kurdish politicians against “official identity” built by “Turkish Educational System” in schools. Beltekin applies the interview method and searches how those students turned the process of building a Turkic Western identity to the process of building a Kurdish identity.

In his article entitled “Shewqi-yi Khani on Pursuit of Ahmed-i Khani: A Comparison Between Their Four-Language Mulammas” Abdurrahman Adak offers and comparison of mulemma of famous poet Ahmed-i Khani and a poet named Shewqi-yi Khani. Adak reach the fruition that, in spite of its originality, the mulemma of Shewqi-yi Khani was written on the track of mulemma of Ahmed-i Khani

and as a parallel to it. As a result, Adak claims that Ahmed-i Khani left marks not only in love masnavis, dictionary and verse creed, but also in independent poetry and literature genres such as mulemmas.

In his article entitled “A Comparison Between Mullah Ahmad Al-Jazari And Sayyid Qadri Hashimi’s Diwans in Terms of Literary And Sûfi Thought” Nesim Doru makes a comparison between thoughts of Mullah Ahmad Al-Jazari who is known as the most prominent representative of Islam/sufism philosophy in Kurdish literature and thoughts of Sayyid Qadri Hashimi who is a member of Khalidi Nakshabendiy of XX century. In his article, Doru comes to fruition that though there are commonalities between thoughts of Mullah Ahmad Al-Jazari And Sayyid Qadri Hashimi, the latter was affected by Khalidi Nakshabendiy thoughts and fall apart from Mullah’s philosophical thoughts.

In their article entitled “The Comparative and Contrastive Studies of English and Kurdish (Kurmanji) Verb Tenses” Nesim Sonmez and Resul Geyik apply the comparative and contrastive method which is widely used in linguistic studies. They make a comparative and contrastive study on English and Kurdish tenses. In the result part, Sonmez and Geyik present common and different sides of both languages in terms of syntax, ergativity, use of past, present and future tenses.

In the “a translation” part of this issue of *The Journal of Nûbihar Akademî* an article of Shahab Vali entitled “Bibliographie Sélective de L’Islam Kurde” which was published in journal named *Islam des Kurdes, les Annales de l’autre Islam* in Paris in 1998 takes place. This article was translated from French to Kurmanji Kurdish by Sevda Orak Reşitoğlu with the title of “Nasandina Giştî ya Edebiyata Dînî ya Kurdêن Yarsanî”.

In the “a document” part of this issue of *The Journal of Nûbihar Akademî*, with the title of “A Gûrânî Mawlid” Mustafa Dehqan presents a manuscript of Gurani mawlid which was translated from Arabic. The manuscript was written by Hebibullah b. Mirza Fethullah in 1900 and it is saved in Golbeyani Library in Qum in Íran.

With the hope of greet you with academic studies in another issue of *The Journal of Nûbihar Akademî*.

Assoc. Prof. Abdurrahman Adak
Editor